

Namna ya Kuhiji nguzo na ukamilifu wake

MWENYE kuniia Hija lazima au yampasa alete Talbiya baada ya kuvaa Ibrahim zake. Talbiya yenyewe ni hii: *Labaika allahumma labaiika, Labaiika laa sharikalaka labaiika; innalhamda waneemaka lakawalmulka laasharikalaka.*

Atayasema maneno haya mume au mke mpaka asubuhi ile ya kutupa vijwe huko Mina. Hivi ndivyo ilivyothubutu kutoka kwa Mtume SAW. Na ni vizuri kwa yule aliyetoka safari ya mbali kama sisi tunaotoka Kenya kufanya Tamati nako ni kukusanya Hija na Umra akiwa mtu huyo hakuchelewa na akafika kabla ya tarehe nane mfungo tatu. Yaani anuie Umra kwanza akifika Makka akatufu Ali Kaaba na afanye Saayi kati ya Safaa na Marwa, kisha anoye nyete au apunguze, hapo Umra huwa imekwisha na avae nguo zake za kawaida. Ikiifika tarehe nane mfungo tatu watu wote huanza msafara wa Hija kutoka Makaa.

Watu siku hii hulala Mina, wakasali Adhuhuri, Alasiri, Magharibi, Isha na Alfajiri kwa kukusuru. Kisha asubuhi watu wanafunga msafara kwenda Arafu. Huko watu watasali Adhuhuri na Alasiri wakati mmoja kwa kukusuru kisha watu wamgie katika uwanja wa Arafu kwa ajili ya kumuomba Mwenyezi Mungu mpaka jua litakapota Magharibi, Kisha watu hufunga msafara hadi

Muzdalifa huko watu watasali Magharibi na Isha. Ni kinyume kusali Magharibi njiani. Watu ni lazima walale hapo Muzdalifa hadi wasali Alfajiri. Baada ya kumuomba Mungu watu hapo huondoka kwenda Mina. Wakifika Mina huanza ibada ya hapo kwa kurusha vijwe huko Jamra vijwe saba, halafu wachinje, halafu wanvoe au wapunguze nywele. Umalizapo hivyo, mambo mengi huwa ni halali kuyafanya isipokuwa kuonana na mkeo (kimwili). Na Mtume SAW siku hiyo hiyo alishuku kwenda Makka kutufu Tawaful Ifadha, ambayo ni nguzo ya Hija.

Halafu watu ni lazima wakae hapo Mina siku tatu, ukitoa ile siku ya Idd ile haihisabiwi. Yaani utakaa tarehe kumi na moja, kumi na mbili na kumi na tatu, siku zote hizo ukirusha vijwe ishirini na moja. Bali yule aliye na safari ya haraka aruhusiwa kuondoka siku ya tarehe kumi na mbili baada ya kusali adhuhuri na kurusha viiwe. Ikiwa mtu hakuyakamilisha hayo ajue kwamba hija yake haikukamilika na kwa hivyo ni lazima akalipe mwakani.

Mambo yanayo-harimishwa kwa mwenye Kuhiji.

Ni haramu kwa yule mwenye

Na Sheikh Nassor Khamis

kuwa katika ibada ya Hija kufanya haya yafuatayo:

- Kuundama, yaani kuingiliana na mkewe, au kufanya jambo lolote ambalo laweza kuwa ni sababu ya kufanya kitendo hicho, kama kubusu, kumshika kwa matamiano au kutongoza.

- Kutoka katika twaya ya Mwenyezi Mungu na kufanya vile unavyotaka wewe. Inagawaje jambo hili wakati wowote halafai, lakini katika hija ni zaidi, kwani utakuwa ukemwenda kutembea tu hukwenda kuhiji.

- Kuteta na watu na kujadiliana mambo yasiyokuwa na msingi wa kidini.

- Kuvaa nguo iliyoishonwa. Yaani ni haramu kwa yule anayehiji kuvaa shati ama kanzu, kilemba, suruali, pajama, kofia viatu vya buti au nguo yoyote iliyoishonwa inayozunguka mwili wa Binadamu. Na hayo ni kwa mwanamume pekee yake. Ama mwanamke yaruhusiwa kwake asitiri mwili wake wote kwa kila chenye kusitiri, kiwe kimeshonwa au hakikushonwa.

- Vile vile ni haramu kwa mwenye kuhiji kuondosha nywele zake kwa kuzinyoa au kwa kuzifumua, tena kila jinsi ya nywele za kichwani na nyenginezo, na ikiwa ataondosha nywele zake basi itamlazim mtu huyo fidiya, yaani achinje mnyama au afunge siku tatu au amilish masikini. Vile vile kukata kucha pia haifai kama kunyoa. Vile vile kutafika kichwa kwa kofia ama kwa utaji. Hava tu kwa ufupi ndiyo yataomlazimu mwenye kuhiji, ayatende ili Hija yake iwe kamilifu. Hata hivyo nataka kuongeza mambo yanayohusiana na Tawafu.

Kuna namna tatu kuitufu Nyumba huku ya Alkaaba. Ya kwamba ni Tawafu ya maamuzi, nayo ni ile anavyotekeleza mtu anapofika Makka na hii ni kama Tahiyatul Masjid. Ya pili ni Tawaful Ifadha. Na hii ni nguzo

ya Hija. Kwa hivyo iwapo Mhujaji hakutufu Tawafu hii basi ajue inavyotekeleza baada ya kutoka Arafu na Muzdalifa na baada ya kurusha vijwe na kuchinja na kunyoa nywele au kupunguza. Ya tatu ni tawafu ya kuaga. Hii hufanyika pale mtu anapotaka kumondoka Makka baada ya kumaliza wajibati za Hija. Ni mamoja iwapo mhijaji yuarudi nyumbani ama anaelekea madina ni lazima atufu Tawafu ya kuaga iliivyokuwa hatarejea hapo.

Masahrty ya Tawafu

Ili tawafu yako katika nyumba hii tukufu ikamilike, ni lazima ukamilishe masharti haya: Kwamba utahirike na haddhati na najisi. Yaani tawafu hasihi iwapo anayetufu hana udhu au hakutahirika na janaba, vile vile iwapo nguo ina najisi au mwili wake umegandama najisi. Hii ina mana kwamba hata ikiwa mwanamke ana ile ada yake ya kila mwezi, hawezi kufanya tawafu mpaka ada yake isite, ndipo atufu. Pili ni lazima asitiri tupu yake kama vile anavyositiri wakati wa kusali. Tatu ni lazima akamilishe mizinguko saba, akifanya nusu basi tawafu yake - haikusihika kabisa. Nne ni lazima tawafu yake iwe ndani ya msikiti, asione watu wamejazana, kama siku hizi akaona ni heri atufu nje ya msikiti, hayo haafai. Jambo la tano ni kuwa aanzie tawafu yake kwenye Hajjaril Aswad, na ni lazima hivyo Alkaaba iweko kushotoni kwake (kinyume cha mkono wa saa unavyozunguka) hadi amalize mizinguko yake.

ATARAJIAMALIPO

Akiyatimiza haya na yale mengine tuliyoyataja huko nyuma basi mtu huyo atakuwa amekamilisha Hija yake ataraja malipo yake kwa Mwenyezi Mungu Mola wetu Nawatajia Waislamu wenzangu Hija njema, pia nawakumbusha Waislamu wa nchi yetu ya Kenya, walikapo katika sehemu tukufu hizi za Makka waiombee Nchi yetu amani, umoja na mapenzi - mwito wa Rais wetu.

MWENYEKITI wa Libati Heroes Club Bw. Abeid K. Salim anatoa mkono wa Idd-el-Haji kwa jamaa yake na Waislamu wote wa Mombasa kutoka Jedda Saudi Arabia akiwa safarini Kuhiji Makka.

Mkono wa Idd kwa Waislamu wote

Hii ni siku kuu ya kujifunza mauswi ya kujitolea ili nyoyo za wanadamu zipate kunawirika kwa maendeleo ya nchi yaziidi kutenda msingi imara wa maendeleo.

Hii ni siku kuu ya kukumbushana malunzo tulioleleka na walitene yetu tokea Sayyidna Ibrahim, Sayyidna Ismail hadi Mtume SAW tunapokumbushana mama ndipo tutakapo ingiwa na moyo wa kufanyiana mema na kuzidhibana mapenzi nyoyoni mwetu.

Katika Risala hii ningependa sikikoteze jambo moja kwa vijana yetu Waislamu. Jambo li wenyewe ni kuwasua waji- kote maisha yao kwa kutumikia amama wao kwa njia ya kuleta maendeleo, utafisi. Kila kijana chetu akifika nia ya kwamba maisha yake yatakuwa ni

kiungo cha mapenzi, umoja na amani basi atakuwa ameshiriki vyema katika kueneza Philosophia ya Nyayo kama tulivyovisua na Mtukufu Rais Moi.

Nguvu zetu, matumaini yetu, imani yetu na maendeleo yetu yote yamo katika mikono ya vijana yetu walioitwa imani, kupewa adamu ya mafunzo ya dini kwa njia ya ujenzi.

Yaarabi nchi yetu chini ya uwongozi wa Busara na Hekima ya Mtukufu Rais Daniel Arap Moi nchi yetu iwe ni yenye nuru ya maendeleo na ibaki iwe ni mfano wenye kuandama na nchi nyingine za Afrika. Mungu aitukuze nchi na viongozi wa nchi yetu.

Mohammed Salim Shirazy, Tamimu wa Thalatha Twaifa Msa

UTEUZI WA HARAMBEE STARS SI WAKURIDHISHA

MENCI IJUSEMWA WAKATI timu ya taifa inapochaguliwa kwa ajili ya matayarisho ya wachezaji watakoawakilisha Kenya katika michuano ya Challenge Cup ambayo inashindaniwa katiya nchi kadha za Afrika Mashariki na Kati. Malamiko mengi yameanza kusikika kutokana na utenzi uliofanwa wa wachezaji watakoawakilisha Harambee Stars katika mashindano hayo.

Sidhani kama kuna mwaka wote uliopita ama utakaokuja kwa mashabiki na viongozi wanaohusiana na kandanda kutoa lawama kwa wachezaji watakoawakilisha kuwakilisha taifa kwa matayarisho ya mashindano ya Challenge Cup na mengineo. Lakini hata ikiwaje, hakuna kiungozi yoyote wa chama cha soka nchini ama mwingine anayeweza kuridhisha kila shabiki anayependa soka katika uteuzi wake.

Kijana wetu wa Pwani, John Arieno anayecheza nafasi ya Senta hafu katika timu ya Kenatco ni mchezaji wa pekee aliyonekana kustahili kuwakilisha taifa ambaye ametajwa kujitunga na wenzake kwa matayarisho ya kujitandaa kwa michuano ya kombe la Challenge yatakatofanyika mjini Kampala, Uganda mwaka huu. Swali ni je, katika timu zote zinazoshiriki katika ligi za ngazi tofauti Pwani, ni mchezaji mmoja pekee aliyestahili kuwakilisha taifa hili? Swali hilo ni rahisi kujibika na jibu lake ni la hasha! Arieno ni kijana mshupavu anayestahili kucheza Harambee Stars na kuna wengine ambao hawakutajwa walio na ujuzi wa hali ya juu wa kuwakilisha taifa lakini pengine hawakupata nafasi ya kujitambulisha kwa kuwa hawachezei timu kubwa.

Hapo zamani timu yetu iliyokuwa na miamba kadha kutoka Pwani akina Ali Kajo, Jabir Ali Riziki, Ali Sungura, Badi Ali, Ahmed Breik, Nassir Omar, Kadir Farrah, Mahmood Mohammed na Amrani Shiba ilikuwa rahisi kufanya uteuzi kwa sababu wengi wao walipata nafasi mwingi za kucheza mechi katika kila pembe ya Jamhuri katika mashindano ya ligi ya taifa pamoja na kuwakilisha mikoa yao katika mapambano ya Kenyatta Cup ambayo hapo awali yalikuwa yakijulikana kama Remington Cup.

Ni lazima Shirikisho la Soka la KFF lifanye taratibu za kutufu mashindano ya Kenyatta Cup ili vijana chipukizi walio na maarifa ya kulisakata soka la kisasa na wanaocheza timu zisoshiriki kwenye Supaligi wapate fursa ya kuwakilisha mikoa yao ili wateuzi wawaone na wakistahili kucheza Harambee Stars wapatiwe nafasi za... kwa KFF itazingatia vile mipango ya miaka ya nyuma ilivyokuwa ikifanyika wakati timu za Supaligi kuruhusiwa kuandikisha wachezaji kutoka vilabu mbali mbali kuvipa, nguvu, basi soka litarudia enzi za akina Jeo Kadenge na kutafuteza miamba ambao watapeperusha bendera ya Kenya katika mashindano ya kimataifa na kutuletea vikombe ambavyo hatujavyakuwa kama kombe la nchi za Afrika na kupata nafasi ya kushiriki katika michuano ya fainali ya kombe la Dunia.

Namaliza kwa kuifhamisha KFF kwamba hakuna lisilowezekana, bora viongozi wake watumize wajibu wao wa kuongoza soka bila ya mapendeleo na nina uhakika vijana wengi kama alivyojitokeza Arieno wataonekana na kupata fursa ya kucheza Harambee Stars.

- Absulrahman Sheriff

Viroja yake kijana Omari na Bonzo "Jimmy Boy" vitakuwapo katika ukumbi wa makadara wakati wa shamra shamba za Idd-El-Haji. Picha: ABIDI KARAMA.

JISHINDIE

MIAVULI AU T-SHIRT MARIDADI KATIKA SHINDANO JIPIYA LA KUJAZA MANENO

SWAHILI CROSSWORD NO 148

KWENDA KULIA:

- Aina ya mnyama wa Australia
- Chombo cha seremala
- Mnyama wa kufugwa
- Nchi huru Afrika
- Funga ndoa
- Fanya ili afuate mfano
- Kiungo cha maneno
- Mwangaza
- Aina ya mtego wa samaki
- Tamko la kukana

KWENDA CHINI:

- Kata kwa msumeno
- Tandiko
- Kuwa juu ya maji
- Shika, chukua
- Namna ya madudu mfano wa konokono
- Aibu, fedheha
- Wewe
- Mabali panapowekwa wanayama wakufungwa
- Sehemu ya mwili
- Stesheni kati ya Mombasa na Nairobi

Washindi wa Fumbo la Kujaza Maneno No. 145

- Mr. M. K. Kumenza, Sanduku la Posta 80149 Msa.
- Abbas Mohamed Sanduku La Posta 85965 Mombasa.
- Naazatun Ahmed Sanduku La Posta 81193 Mombasa.

Washindi waombwa wafike afisini mwa COASTWEEK.

MAJIBU YA SHINDANO LA FUMBO LA KUJAZA MANENO NO. 147 -

KWENDA KULIA:

- KALANI, 5. WAO, 6. KINGA, 7. OTAMIA, 9. AU, 10. DAU, 12. NDIZI, 14. HUA, 15. WA, 16. ONGEZA.

KWENDA CHINI:

- KIKULACHO, 2. LENGU, 3. NCAMANI, 4. KOJA, 5. WARIDI, 6. AA, 11. UTA, 12. NAO, 13. ZEE, 15. WA.

JINA

SANDUKU LA POSTA

Shindano la Fumbo la Kujaza Maneno:-

Uamuzi wa majaji utakuwa wa mwisho. Hakuna malalamiko yoyote yatakokubaliwa. Washindi watatu kila baada yawiki mbili watapata miavuli au T-shirt maridadi. Shindano hili limeshaminwa na COASTWEEK Limited Mombasa. Jawabu za Fumbo hili lipekelwe kwa Muhariri COASTWEEK Sanduku La Posta 87270, Mombasa Kenya Siku ya Jumatano tarehe October 6, 1982 za nne asubuhi shindano hili litakuwa mwisho.